

Høringssvar fra Norsk Litteraturfestival – Sigrid Undset-dagene KNUTEPUNKTOPPDRAK

Deres ref 2007/02842 KU/KU1 MHA:est

Norsk Litteraturfestival – Sigrid Undset-dagene på Lillehammer har en 13-årig historie og har hatt knutepunktstatus siden 2006.

Festivalen startet som ”Sigrid Undset-dagene” – et seminar i samarbeid med Nansenskolen, og har senere også samarbeidet med Maihaugen.

Bakgrunnen for at festivalen har fått sitt Statstilskudd gjennom Maihaugen er i det alt vesentlige av teknisk art. Departementet ønsket å støtte festivalen, men ønsket ikke denne inn som egen post på Statsbudsjettet. Det ble derfor besluttet at tilskuddet skulle ”gå gjennom” Maihaugen. Maihaugen skulle imidlertid verken formelt eller reelt ha noen posisjon eller innflytelse på Norsk Litteraturfestival.

Festivaladministrasjonen har kontorer på Maihaugen, mot betaling av husleie, og nyter godt av alle kontorfasilitetene. Festivalen brukte dette året ”Guds skjønne døtre”/publikumsbygget på Bjerkebæk til flere arrangement, Åpningsforestillingen er i Maihaugsalen og vi legger også Aulestads arrangement inn i festivalprogrammet. (Dikterhjemmene hører til under Maihaugen.) Dette er 8 av festivalens vel 150 programposter. Maihaugen en god samarbeidspartner, og har også en representant i festivalens råd – men festivalen er en helt selvstendig stiftelse (med eget styre og råd).

Vi mener derfor at det nå er tid for at Norsk Litteraturfestival – Sigrid Undset-dagene får en egen post på Statsbudsjettet, på linje med de andre knutepunktfestivalene.

”Virksomheter som har status som knutepunktinstitusjoner skal ha en klar regional og lokal forankring og samtidig kunne påta seg et nasjonalt kulturansvar innenfor sin sjanger.”

Dette er kriterier vi mener at vår festival oppfyller.

Vi er en STOR litteraturfestival, den største i Norge – trolig også den største i Norden. I formålet for festivalen heter det at vi skal ”gjennomføre en fast årlig kultursatsing med sikte på å øke kunnskapen om og interessen for norsk litteratur, nasjonalt og internasjonalt. I tillegg skal festivalen presentere internasjonal litteratur og forfattere”.

Vi legger vekt på å være både sære og populære – både for bransjen og de spesielt litteraturinteresserte og for et bredt publikum. Fra og med årets festival er det lagt stor vekt på et omfattende program for barn og unge – og dette er en

satsing som skal foregå gjennom hele året (i samarbeid med skoler og barnehager) og munne ut i festivalen. Hele barn/unge tilbudet skal være gratis for publikum, og slik er det også med en rekke andre programposter (som alle arrangementene i Parken). Bokbransjen og bibliotekene legger også sine arrangement til festivalen

- i tillegg til at bl.a. NORLA, Norsk Kritikerlag og Sigrid Undset Selskapet har sine seminarar. Fra årets festival satser vi også på å ha de nominerte til Nordisk Råds Litteraturpris fast på programmet.

Vi er en stor festival, men vi har et forholdsvis lite budsjett – og vi har en liten administrasjon.

Budsjettet vårt i år ligger på i underkant av kr 5.000.000, hvorav knutepunktfinansieringa utgjør kr 2.615.000. Dette betyr at administrasjonen (2,7 årsverk fordelt på 4 personer) bruker mye av sin tid på finansiering.

Pkt 1, 2 og 3 under ”Mål- og resultatkriterier” ser vi det som uproblematisk å oppfylle. Spørsmålet kan være hva som menes med publikumsutvikling. Om festivalen bør vokse mer i antall arrangementer i løpet av festivalen er et spørsmål som drøftes fortløpende. Årets festival hadde et publikumstall på vel 20.000, som er en økning på vel 10% fra året før (og der åpne publikumsarrangement i sentrum bare er regnet til 1.000, og sikkert kunne vært regnet høyere).

Det som er en av våre hovedoppgaver nå – er å beholde vårt ”faste” publikum samtidig som vi henvender oss til nye publikumsgrupper. Når det gjelder barn og unge vil publikumstallet øke når vi har ”festival hele året”.

Vi har store ambisjoner for festivalen, ikke minst ved å heve kvaliteten enda et hakk høyere – ved å nå bredere grupper – ved å satse enda mer nordisk og forøvrig internasjonalt - samtidig som vi skal være den ledende og foretrukne festivalen innenfor litteraturmiljøene i Norge og Norden.

Av tilleggskravene som settes til knutepunktinstitusjonene mener vi at vi oppfyller kravet om å være kunstnerisk ledende innenfor vår sjanger. For å kunne være et kompetansesenter regionalt og overfor mindre festivaler, krever det en større personalressurs enn vi har. Vedr barn/unge-programmet kan vi også være et kompetansesenter for alle landets litteraturfestivaler – for her er nedslagsfeltet regionalt. Festivalene må ellers – store som små – utvikle sin egen profil, uten for stor innvirkning fra en festival.

Regional og lokal tilknytning har vi – med en rekke samarbeidstiltak; alle festivalene i Lillehammerområdet, Kulturskolen i Lillehammer, Kulturmenyen i Oppland fylkeskommune, Turneorganisasjon for Hedmark, Nansens skolen, Høgskolen i Lillehammer, Sigrid Undset Selskapet, Kinoen i Lillehammer for å nevne noen – i tillegg til en rekke barnehager og skoler (fra

grunnskoler til videregående) i hele Mjøs-regionen. Vi mener det er naturlig å videreutvikle tilbudet til barn og unge gjennom året – men at det er viktig å ikke gå andre i næringen. Bibliotekene i regionen må f.eks ha sine bok/forfatter-arrangement, Nansenskolen sin bokuke.

Lista med knutepunkt- festivaler/institusjoner viser et bredt spekter av sjangre og kunst/kulturuttrykk. Festivalenes størrelse er svært varierende – og slik bør det vel også være. Vi har forståelse for at dette må avspeiles i den offentlige finansieringen, men mener at om de samme krav stilles til oss, må vi forvente likeverdig støtte. Hvis kravet om kompetansefunksjonen skjerpes, må det økonomiske tilskuddet stå i forhold til dette. Vi er også på alle måter en ”ikke-kommersiell” festival. I motsetning til arrangement innenfor andre sjangre, som musikk og teater, er det ingen tradisjon for høye billettpriser ved litteraturformidling. Svært mange av våre arrangementer er gratis.

Vi støtter de skisserte punktene for vurdering, og mener at vår festival oppfyller kriteriene – og at våre målsettinger stemmer svært godt overens med kravene til en knutepunktinstitusjon.

Vår nordiske profil skal videreutvikles, også når det gjelder satsingen på barn og unge. Den internasjonale profileringa vil bli mer og mer synlig. Samtidig tar vi et nasjonalt ansvar ved å gi plass for de viktigste forfatterjubileene i programmet vårt (; 2007 – Sigrid Undset, 2008 – Wergeland og Olav H. Hauge, 2009 – Hamsun, 2010 – Bjørnson). Det samme gjelder for større nasjonale satsinger – som ”Mangfoldåret”, der dette er naturlig. Vi har utviklet en festival med gode ”program- søyler”, der noe er knyttet til årets tema og noe er løsrevet fra dette.

Vi velger årets tema, vi gir plass til andre kunstsjangre, vi legger vekt på å være en FESTival, men lar alltid litteraturen stå i sentrum.

Lillehammer 5.september 2007

Randi Skeie

- festivalsjef -